ព្រះរាជក្រម

នស/រកម/១០០៦/០២៥

យើង

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សម្ងានគូមិជាតិសាសនា វត្ថុនត្តិយា ខេមរាជ្ជាស្ត្រ ពុទ្ធិង្គ្រាធរមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សម្ងហោគាស កម្ពុជឯករាជ្យបូរណសន្តិ សុគមន្តលា សិរីចិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

-បានទ្រង់យល់រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

-បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកស/០៧០៤/១២៤ ចុះថ្ងៃទី ១៥ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០៤ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

-បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

-បានទ្រង់យល់សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ របស់សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ស្តីពីលក្ខន្តិកៈតំណាងរាស្ត្រ ដែលរដ្ឋសភាបាន អនុម័តកាលពីថ្ងៃទី ៣១ ខែសីហា ឆ្នាំ ២០០៦ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាលើកទី ៥ នីតិកាលទី ៣ និងដែលព្រឹទ្ធសភា បានយល់ស្របតាមទម្រង់ និងគតិនៃច្បាប់នេះទាំងស្រុង ដោយគ្មានការកែប្រែអ្វីឡើយ ហើយដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុង ដូចតទៅនេះ :

21-10-06

ច្បាប់

ស្តីពី

លក្ខន្តិកៈតំណាងរាស្ត្រ

ជំពូកទី ១
បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១.-

ច្បាប់នេះមានគោលដៅកំណត់នូវអភ័យឯកសិទ្ធិសភា ឋានៈនិងបុព្វសិទ្ធិ វិសមិតភាព និងលំដាប់ឋានចាំបាច់នានា ដើម្បីជានាជូនតំណាងរាស្ត្របំពេញភារកិច្ចស្របតាមរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋាននៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

មាត្រា ២.-

តំណាងរាស្ត្រដែលត្រូវបានជ្រើសតាំងដោយការបោះឆ្នោតជាសកល ក្រោយពីបានប្រកាសសុពលភាព និងស្បថចូលកាន់តំណែងរួចហើយ គឺជាតំណាងរបស់ប្រជាជាតិខ្មែរទាំងមូល ពុំមែនគ្រាន់តែជាតំណាងរបស់ប្រជាពលរដ្ឋក្នុងមណ្ឌលរបស់ខ្លួននោះទេ ។

អាណត្តិអាជ្ញាបញ្ជាទាំងឡាយត្រូវទុកជាមោឃៈ ។

មាត្រា ៣.-

តំណាងរាស្ត្រមានអាណត្តិ ៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំ ហើយត្រូវផុតកំណត់នៅពេលដែលតំណាងរាស្ត្រថ្មីចូលកាន់តំណែង ។

ជំពូកទី ២
អភ័យឯកសិទ្ធិសភា

មាត្រា ៤.-

តំណាងរាស្ត្រមានអភ័យឯកសិទ្ធិសភា ។ អភ័យឯកសិទ្ធិសភា ត្រូវបានចែកចេញជាពីរផ្នែក :

-ការធានាក្នុងការបញ្ចេញយោបល់ ឬ ការបញ្ចេញមតិក្នុងការអនុម័តទាំងឡាយរបស់តំណាងរាស្ត្រ នៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការបំពេញតួនាទីជាតំណាងរាស្ត្រ គឺជាអភ័យឯកសិទ្ធិជាចំខាតរបស់តំណាងរាស្ត្រ ។

-ការជានាមិនឱ្យមានការចោទប្រកាន់ ការចាប់ខ្លួន ការឃាត់ខ្លួន ឬ ការឃុំខ្លួនតំណាងរាស្ត្រណាមួយ គឺជាអភ័យឯកសិទ្ធិដោយប្រៀបរបស់តំណាងរាស្ត្រ ។

មាត្រា ៥.-

តំណាងរាស្ត្រមិនអាចធ្វើតប្រើអភ័យឯកសិទ្ធិសភានេះដោយរំលោភ នាំឱ្យប៉ះពាល់ដល់កិត្តិយសរបស់បុគ្គលដទៃ ដល់ទំនៀមទម្លាប់ល្អរបស់សង្គម ដល់សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ និងដល់សន្តិសុខជាតិបានឡើយ ។

មាត្រា ៦.-

តំណាងរាស្ត្រត្រូវគោរពបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងនៃរដ្ឋសភានៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

មាត្រា ៧.-

តំណាងរាស្ត្រណាបានប្រព្រឹត្តបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ នឹងអាចអនុញ្ញាតបើកឱ្យធ្វើការចោទប្រកាន់ ការចាប់ខ្លួន ការឃាត់ខ្លួន ឬ ការឃុំខ្លួនតាមច្បាប់ និងនីតិវិធីបាន លុះត្រាតែមានការលើកអភ័យឯកសិទ្ធិសភាជាមុនសិន ។

មាត្រា ៨.-

សេចក្តីស្នើសុំលើកអភ័យឯកសិទ្ធិសភារបស់តំណាងរាស្ត្រូបណាមួយត្រូវធ្វើឡើងដោយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ដោយមានភ្ជាប់សេចក្តីថ្លែងហេតុមកជាមួយផងធ្វើជូនប្រធានរដ្ឋសភា ។

មាត្រា ៩.-

ការលើកអភ័យឯកសិទ្ធិសភាក្នុងរយៈពេលសម័យប្រជុំ រដ្ឋសភាត្រូវអនុវត្តនីតិវិធីដូចខាងក្រោមនេះ :

-រដ្ឋសភាអាចប្រជុំជាសម្ងាត់ តាមការស្នើសុំពីប្រធាន ឬ ពីសមាជិកចំនួនមួយភាគដប់យ៉ាងតិច ឬ ពីនាយករដ្ឋមន្ត្រី ។

-ក្រុមប្រជុំលើសពីពីរភាគបីនៃសមាជិករដ្ឋសភាទាំងមូល ។

-ការអនុម័តតាមមតិភាគច្រើនពីរភាគបីនៃចំនួនសមាជិករដ្ឋសភាទាំងមូល ។

មាត្រា ១០.-

ការលើកអភ័យឯកសិទ្ធិសភាក្នុងចន្លោះសម័យប្រជុំរដ្ឋសភា គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍រដ្ឋសភា ត្រូវប្រជុំនិងអនុម័តស្របតាមបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងនៃរដ្ឋសភា ។

មាត្រា ១១.-

សេចក្តីសម្រេចរបស់គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍រដ្ឋសភា ត្រូវជាក់ជូនសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាខាងមុខ ដើម្បីអនុម័តតាមមតិភាគច្រើនពីរភាគបីនៃចំនួនសមាជិករដ្ឋសភាទាំងមូល ។

មាត្រា ១២.-

ក្នុងករណីតំណាងរាស្ត្រណាបានប្រព្រឹត្តបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌជាក់ស្តែង ក្រសួងមានសមត្ថកិច្ចអាចចោទប្រកាន់ ចាប់ខ្លួន ឃាត់ខ្លួន ឬ ឃុំខ្លួនបាន ហើយត្រូវធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ជូនរដ្ឋសភា ឬ ជូនគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍រដ្ឋសភា នៅចន្លោះសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាជាបន្ទាន់ដើម្បីសម្រេច ។

មាត្រា ១៣.-

ក្នុងករណីទាំងអស់ខាងលើនេះ ការឃុំខ្លួន ការចោទប្រកាន់តំណាងរាស្ត្រណាម្នាក់ត្រូវផ្អាក ប្រសិនបើរដ្ឋសភាបញ្ជេញមតិឱ្យផ្អាកតាមមតិភាគច្រើនបីភាគប្លននៃចំនួនសមាជិករដ្ឋសភាទាំងមូល ។

មាត្រា ១៤.-

តំណាងរាស្ត្រដែលអភ័យឯកសិទ្ធិត្រូវបានលើក ហើយស្ថិតក្នុងការចោទប្រកាន់របស់តុលាការ មានសិទ្ធិ និងបុព្វសិទ្ធិដូចតំណាងរាស្ត្រទូទៅ ។

តំណាងរាស្ត្រដែលស្ថិតក្នុងការចាប់ខ្លួន ឬ ឃាត់ខ្លួន ឬ ឃុំខ្លួនជាបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវបាត់បង់សិទ្ធិចូលរួមប្រជុំរដ្ឋសភា និងគណៈកម្មការផ្សេងៗ។ ប៉ុន្តែមានសិទ្ធិទទួលប្រាក់បំណាច់រៀវលែងតែប្រាក់បំណាច់ប្រជុំ ប្រាក់បេសកកម្ម ប្រាក់ប្រែងឥន្ធនៈ ។

តំណាងរាស្ត្រដែលមានសាលក្រមស្ថាពរ ឬ សាលដីកាស្ថាពរសម្រេចថាជាទណ្ឌិត ជាប់ពន្ធនាគារត្រូវបាត់បង់ទាំងស្រុងនូវសិទ្ធិ បុព្វសិទ្ធិ និងសមាជិកភាពជាសមាជិករដ្ឋសភា ។

មាត្រា ១៥.-

តំណាងរាស្ត្រម្នាក់ជាទណ្ឌិត ហើយត្រូវបានព្រះមហាក្សត្រលើកលែងទោស តំណាងរាស្ត្រម្នាក់នោះនឹងបានទទួលសុពលភាព អភ័យឯកសិទ្ធិ និងបុព្វសិទ្ធិឡើងវិញ ។

មាត្រា ១៦.-

តំណាងរាស្ត្រណាដែលមានសាលក្រមស្ថាពរ ឬ សាលដីកាស្ថាពរសម្រេចថា ជាជនគ្មានទោស តំណាងរាស្ត្រនោះត្រូវបានទទួលជាស្វ័យប្រវត្តិនូវអភ័យឯកសិទ្ធិ និងបុព្វសិទ្ធិពេញលេញឡើងវិញ ។

ជំពូកទី ៣
វិសមិតភាព

មាត្រា ១៧.-

អាណត្តិនៃតំណាងរាស្ត្រមានវិសមិតភាពជាមួយនឹងមុខងារសាធារណៈជាសកម្ម និងជាមួយមុខងារជាសមាជិកនៃស្ថាប័នដទៃទៀត ដែលមានចែងក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញ រៀរលែងតែទៅបំពេញមុខងារក្នុងគណៈរដ្ឋមន្ត្រីនៃរាជរដ្ឋាភិបាល ។

មាត្រា ១៨.-

តំណាងរាស្ត្រដែលបំពេញមុខងារក្នុងគណៈរដ្ឋមន្ត្រីនៃរាជរដ្ឋាភិបាល មានឋានៈជាតំណាងរាស្ត្រធម្មតា ប៉ុន្តែមិនត្រូវមានមុខតំណែងអ្វីទាំងអស់នៅក្នុងគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ និងក្នុងគណៈកម្មការផ្សេងៗនៃរដ្ឋសភាឡើយ ។

មាត្រា ១៩.-

តំណាងរាស្ត្រក្នុងតំណែងមានវិសមិតភាពជាមួយនឹងមុខងារជាមេធាវីដូចមានចែងក្នុងច្បាប់ស្តីពីលក្ខន្តិកៈមេធាវី។

ជំពូកទី ៤
ប្រាក់បំណាច់ ឋានៈ និងបុព្វសិទ្ធិ

មាត្រា ២០.-

រដ្ឋសភាមានថវិកាស្វយ័តសម្រាប់ដំណើរការ ។

តំណាងរាស្ត្រត្រូវទទួលប្រាក់បំណាច់ ។

តំណាងរាស្ត្រមានឋានៈ និងបុព្វសិទ្ធិស្មើនឹងឧត្តមមន្ត្រីជុតលេខនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

តំណាងរាស្ត្រគ្រប់រូបត្រូវបានទទួលទ្វេការធានារ៉ាប់រងសង្គមនៅក្នុងអាណត្តិរបស់ខ្លួន ។ ក្នុងករណីដែលតំណាងរាស្ត្រទទួលអនិច្ចកម្មនៅក្នុងអាណត្តិ គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍រដ្ឋសភាត្រូវទទួលបន្ទុករៀបចំពិធីបុណ្យសព និងផ្តល់ប្រាក់បំណាច់ ព្រមទាំងប្រាក់ឧបត្ថម្ភផ្សេងៗគ្រប់យ៉ាងដល់គ្រួសារសពរយៈពេលមួយឆ្នាំទៀត គិតចាប់ពីថ្ងៃទទួលអនិច្ចកម្ម ។

គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍រដ្ឋសភា ត្រូវរៀបចំរបបប្រាក់បំណាច់ របបធានារ៉ាប់រងសង្គម របបធានាជម្ងឺ របបប្រាក់សោធននិវត្តន៍ របបបេសកកម្ម និងល័ក្ខខ័ណ្ឌធ្វើការងាររបស់តំណាងរាស្ត្រ ។

មាត្រា ២១.-

តំណាងរាស្ត្រទទួលប្រាក់សោធននិវត្តន៍ ។

ប្រាក់សោធននិវត្តន៍របស់តំណាងរាស្ត្រ បើកនៅអគ្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋសភា ។

ប្រាក់សោធននិវត្តន៍ បើកបានតែមួយកន្លែងគត់ ។

គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍រដ្ឋសភា ត្រូវសម្រេចឱ្យតំណាងរាស្ត្រចូលនិវត្តន៍តាមការស្នើសុំរបស់សាមីខ្លួន ។

មាត្រា ២២.-

ល័ក្ខខ័ណ្ឌទាំងឡាយដែលអតីតតំណាងរាស្ត្រទទួលបានប្រាក់សោធននិវត្តន៍ :

ក-ជាតំណាងរាស្ត្រគិតចាប់តាំងពីឆ្នាំ ១៩៩៣ មក ។

ខ-មានអាយុចាប់ពី ៦០ (ហុកសិប) ឆ្នាំ ឡើង ។

គ-មិនបានទទួលប្រាក់សោធននិវត្តន៍ពីស្ថាប័នណាមួយរបស់រដ្ឋទេ ។

មាត្រា ២៣.-

រូបមន្តសំរាប់គណនារៀបចំរបបសោធននិវត្តន៍របស់អតីតតំណាងរាស្ត្រ ត្រូវផ្អែកលើប្រាក់បំណាច់តំណាងរាស្ត្រ និងប្រាក់ឧបត្ថម្ភផ្សេងៗគ្រប់យ៉ាង រយៈពេលមួយឆ្នាំរបស់តំណាងរាស្ត្រម្នាក់ៗនៃឆ្នាំចុងក្រោយ កំណត់ស្មើនឹង ១០០% (មួយរយភាគរយ) ។

ប្រាក់សោធននិវត្តន៍ប្រចាំខែត្រូវកំណត់ដោយផ្អែកលើរយៈពេលបំពេញការងារដូចតទៅ :

-ពី ១ឆ្នាំ ដល់ ៣ឆ្នាំ ទទួលបានសន្ទស្សន៍	០,៥ %
-លើសពី ៣ឆ្នាំ ដល់ក្រោម ៦ឆ្នាំ ទទួលបានសន្ទស្សន៍	១ %
-ពី ៦ឆ្នាំ ដល់ក្រោម ១១ឆ្នាំ ទទួលបានសន្ទស្សន៍	២ %
-ពី ១១ឆ្នាំ ដល់ក្រោម ១៦ឆ្នាំ ទទួលបានសន្ទស្សន៍	៣ %
-ពី ១៦ឆ្នាំ ឡើងទៅ ទទួលបានសន្ទស្សន៍	៤ %
-ចំពោះតំណាងរាស្ត្រក្នុងតំណែងបីអាណត្តិបន្តបន្ទាប់គ្នា ទទួលបានសន្ទស្សន៍	៤ %

អតីតតំណាងរាស្ត្រទទួលប្រាក់សោធននិវត្តន៍ប្រចាំខែរហូតដល់ទទួលមរណភាព វៀរលែងតែត្រូវបានជាប់ឆ្នោតជាតំណាងរាស្ត្រ ។

មាត្រា ២៤.-

អតីតតំណាងរាស្ត្រដែលមិនជាប់ឆ្នោតឡើងវិញ ក្រោយពីមានអាយុគ្រប់ ៦០ (ហុកសិប) ឆ្នាំ អាចទទួលបានប្រាក់សោធននិវត្តន៍ ដោយបើកផ្តាច់ត្រឹមរយៈពេលតែមួយឆ្នាំគត់បាន ។

មាត្រា ២៥.-

តំណាងរាស្ត្រមានអ្នកជំនួយការមួយចំនួន ដែលជួយធ្វើការងារតាមលំដ្ឋានបុគ្គលិកជាប់កិច្ចសន្យា ដែលកំណត់ដោយគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍រដ្ឋសភា ឯប្រាក់កំរៃជា

បន្ទុករបស់ថវិការដ្ឋសភា ។

ដើម្បីមានភាពងាយស្រួលក្នុងការបំពេញការងារ អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋសភាជួយដល់តំណាងរាស្ត្រ តាមបែបបទកំណត់ក្នុងបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងនៃរដ្ឋសភា ។

មាត្រា ២៦.-

តំណាងរាស្ត្រក្នុងតំណែងត្រូវទទួលបាននូវ :

-បំណុលសំគាល់អភ័យឯកសិទ្ធិ

-រូបសញ្ញារដ្ឋសភាសំរាប់ពាក់លើអាវ

-រូបសញ្ញាបាវមីរបស់រដ្ឋសភា

-ផ្ទាកវថយន្តរដ្ឋសភា

-លិខិតឆ្លងដែនការទូតផ្ទាល់ខ្លួន សហព័ទ្ធ និងកូនអាយុក្រោម ១៨ឆ្នាំ

-ឯកសណ្ឋានរដ្ឋសភា

-គ្រឿងឥស្សរិយយសពីរដងក្នុងមួយអាណត្តិ

-ការធានារ៉ាប់រងជម្ងឺ នៅក្នុងមន្ទីពេទ្យរដ្ឋនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដោយថវិការបស់រដ្ឋសភា ។

មាត្រា ២៧.-

មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល ឬ កងកំលាំងប្រដាប់អាវុធ ដែលជាប់ឆ្នោតជាតំណាងរាស្ត្រ ត្រូវបានឡើងឋានន្តរសក្តិ ឡើងថ្នាក់ដោយស្វ័យប្រវត្តិ និងរក្សាអតីតភាពសម្រាប់ទទួលសោធន-និវត្តន៍ ។

មាត្រា ២៨.-

តំណាងរាស្ត្រក្នុងតំណែងត្រូវបានទទួលងារជា ឯកឧត្តម ឬ លោកជំទាវ ។ អតីតតំណាងរាស្ត្រ ក្រោយពេលដែលបានបញ្ចប់អាណត្តិហើយ ត្រូវបានរក្សាងារជា ឯកឧត្តម អតីតតំណាងរាស្ត្រ ឬ លោកជំទាវអតីតតំណាងរាស្ត្រ ។

ជំពូកទី ៥

អវសានប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ២៩.-

បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលផ្ទុយនឹងច្បាប់នេះ ត្រូវទុកជានិរាករណ៍ ។

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំងរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២១ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០០៦

ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆកា

នរោត្តម សីហមុនី

ន.ស.០៦១០.៤៥១

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខាព្រះមហាក្សត្រ

នាយករដ្ឋមន្ត្រី

ហត្ថលេខា

ហ៊ុន សែន

លេខ ៤០៧ ច.ល

ជើងច្បាប់ចម្លងចែក

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៤ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០០៦

អគ្គលេខាធិការរងទទួលបន្ទុកតុលាការ

ឃុន ជិនកេន